

Báikkálaš bealit leat almmuhan iežaset earránit Deanu ráđđádallangottis – EMM sávvá ráđđádallamiid joatkašuvvat álgovuolggalaš čoakkádusain

Suoma Sámediggi ja Deanu guolledoalloguovlu leat almmuhan iežaset geassádit Deanu ráđđádallangottis. Dán stáhtaráđi ásahan ráđđádallangotti bargun lea ovttasráđiid Norgga eiseválddiiguin ođasmahttit guolástannjuolggadusaid, mat muddejit Deanu guollebivddu. Eanan- ja meahccedoalloministeriija sávvá, ahte guolástannjuolggadusráđđádallamat sáhtáše vel jotkojuvvot stáhtaráđi ásahan čoakkádusain.

Stáhtaráđi [nammadii giđđat 2020](#) Suoma sáttagotti ráđđádallamiidda, mat gusket Deanu guolástannjuolggadusaid ođasmahttima. Suoma sáttagoddái gullet ovddasteaddjit eanan- ja meahccedoalloministeriijas, Lappi EJB-guovddázis, riekteministeriijas, olgoriikkaministeriijas, Deanu guolledoalloguovllus sihke Sámedikkis.

[Sámediggi ja Deanu guolledoalloguovlu leat 16.12.2022 almmuhan](#), ahte Deanu guolledoalloguovlu lea mearridan geassádit ráđđádallamiin ja Suoma Sámediggi gieđahallá iežas čovdosa dán vahku. Báikkálaš beliin lea dehálaš rolla ráđđádallangottis Deanu diliid, guollebivdodageavadiid ja sámi guolástankultuvrra áššedovdin.

Ráđđádallamiin earráneami sivvan Sámediggi ja Deanu guolledoalloguovlu leat muitalan earret eará dulkomeaset Norgga eiseválddiid ovdanbuktojumis luossabivddu gielddimis Deanus 5–7 jahkái. Eanan- ja meahccedoalloministeriija oainnu mielde ráđđádallamiin Norggain lea leamaš ovdáneapmi, muhto dat leat goittotge gaskan. Dán muttos dahkkojuvvon ovdanbuktojumiide ii leat vel olahuvvon ráđđádallančoavddus. Ministeriija sávvá, ahte ráđđádallamat sáhtáše ain jotkojuvvot stáhtaráđi ásahan čoakkádusas, mas Sámedikkis ja Deanu guolledoalloguovllus lea dehálaš rolla.

Deanu luossanálit leat hui heajos ortnegis. Luossanáliid ealáskahttima várás luossabivdu Deanu čázádagas lea leamaš gildojuvvon 2021 ja 2022, ja dávisteaddji gielddu láchkaovdanbuktojupmi jahkái 2023 lea bárrásiin riikkabeivviid olis gieđahallojuvvomin. Guollebivddu muddema ulbmilin lea luossanáliid ealáskeapmi suvdilis dássái, mii dahká vejolažžan sámi guolástankultuvrra bajásdoallama maid boahhte buolvvaide.

Ráddjehusaid čuovvumuššan johkii lea fidnejuvvon goargnut mearkkašahtti eanet luosat jagi 2020 ektui. Dálá dilis mearas máhcci luossamearri lea goittotge nu uhcci, ahte juohke bivdojuvvon luossa rihkošii biologalaš suvdilis guolástusa prinsihpaid. Go nálit leat ná heajos ortnegis, de eai leat velge lihkestuvvan gávdnat dorvvolaš vuogi oppa uhccánaš guollebivdui. Ráđđádallamat dänge áššis leat gaskan. Ráddjehusaiguin lea háliiduvvon dorvvastit, ahte boahhte buolvvain lea vuoigatvuohta árbevierroguolásteapmái.

Deanus leat genaárbbiset áidnalunddot ja árvvolaš luossanálit, maid ealáskeapmi lea dehálaš. Guktuid riikkaid dutkit čuvvot aktiivvalaččat luossanáliid dili. Čuovvuma lassin luosas bargo mánggabeallásaš dutkamuš, mainna maid ávkkástallojuvvo muddenmearrádusaid vuodđun.

Lassidieđut:

meahccedoalloráđđi Vesa Ruusila, +358 295 162 051, vesa.ruusila(at)gov.fi

sierraáššedovdi Irena Pirhonen, +358 295 162 069, irena.pirhonen(at)gov.fi